

Dosar nr. 3ra-1068/2018

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: L. Holveițaia)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

Î N C H E I E R E

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societate cu Răspundere Limitată ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate și s-a menținut hotărârea din 22 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2017, SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, a indicat că, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a efectuat un control fiscal, prin estimarea obligațiilor fiscale, prin metode și din surse indirecte. În urma controlului a fost întocmit actul de control nr. 5-678861 din 26 octombrie 2016, în care au fost consemnate un șir de presupuse încălcări, ale prevederilor legislației fiscale în vigoare.

Reclamanta, SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, a relatat că, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a emis decizia nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comise de SRL „Prihojanin-M”, ca urmare a examinării actului de control menționat.

Reclamanta a invocat că, a depus contestație asupra deciziei nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, în ordinea stabilită de Legea contenciosului administrativ în art. 14 alin. (2) și în temeiul prevederilor art. 268 alin. (1) Cod fiscal, potrivit

căruia termenul de depunere a contestației este de 30 zile, de la data primirii deciziei.

Reclamanta, SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență, a menționat că, în urma examinării contestației, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, a emis decizia nr. 148 din 29 decembrie 2016, pe marginea contestației depuse împotriva deciziei nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, care a fost recepționată de către contribuabilul SRL „Prihojanin-M”, la data de 13 februarie 2017, prin intermediul poștei electronice a administratorului insolvenței, Oleg Muntean, (alek.muntean@gmail.com), de la reprezentantul organului fiscal, Ruslana Olari, (ruslana.olari@chisinau.fisc.md).

Reclamanta a relatat că, la adoptarea deciziei nr. 148 din 29 decembrie 2016, organul fiscal nu a aplicat corect legislația în vigoare, nu a analizat în complexitate toți factorii care au generat situația creată și nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cazului, astfel actele contestate sunt pasibile de anulare. La efectuarea controlului fiscal, pârâtul, Serviciul Fiscal de Stat, a utilizat doar metode indirecte pentru estimarea obligațiilor fiscale, astfel încât, nu au fost luate în considerare și actele contabile ale întreprinderii, pentru stabilirea exactă a obligațiilor fiscale, ce urmau a fi achitate de contribuabil.

Reclamanta, SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență, a invocat că, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) lit. a) al Legii insolvenței 149/2012, din momentul intentării procedurii de insolvență, activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă.

Reclamanta a indicat că, prin hotărârea din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost intentat procesul de insolvență în privința SRL „Prihojanin-M”, s-a dispus ridicarea dreptului de administrare a entității insolvente, a administratorului statutar al întreprinderii, Nicolai Spătărel.

Prin hotărârea din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost intentat procesul de insolvență în privința SRL „Prihojanin-M”, cu desemnarea administratorului autorizat, Svetlana Fanari, în funcția de administrator al insolvenței.

Prin încheierea din 19 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în funcția de administrator al insolvenței a fost desemnat Oleg Muntean.

Reclamanta, SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență, a invocat că, la intrarea în funcție a noului administrator al insolvenței Oleg Muntean, ex-administratorul insolvenței Svetlana Fanari, a transmis acestuia doar ștampila, prin actul de predare-primire din 21 septembrie 2016, fără a transmite actele contabile. În scopul preluării actelor contabile ale întreprinderii, au fost expediate către membrii organelor de conducere, notificări și ordine privind transmiterea actelor contabile ale întreprinderii, însă pînă la momentul efectuării controlului fiscal, administratorului insolvenței nu i-au fost transmise careva acte contabile ale întreprinderii.

Reclamanta SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență, a relatat că, în cadrul derulării procesului de insolvență, administratorul insolvenței a identificat că, o parte din actele contabile au fost ridicate de către Centrul Național Anticorupție și Procuratura Anticorupție, în legătură cu pornirea unor cauze penale, iar în scopul ridicării acestora, administratorul Oleg Muntean, a expediat cereri în adresa organelor penale în cauză, prin care a solicitat restituirea

tuturor actelor contabile ale întreprinderii insolubile. Astfel, ulterior emiterii deciziei nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, asupra cazului de încălcare a legislației fiscale, administratorul insolabilității Oleg Muntean, a recepționat ordonanța Procuraturii Anticorupție din 04 noiembrie 2016, și ordonanța Centrului Național Anticorupție din 04 noiembrie 2016, prin care s-au respins cererile administratorului insolabilității, de a-i fi restituite actele contabile ale SRL „Prihojanin-M”, ridicate în cadrul perchezițiilor. Totodată, prin ordonanța menționată supra, administratorul insolabilității a fost informat despre posibilitatea de a lua cunoștință cu actele solicitate, la sediul organului penal.

Reclamanta SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, a susținut că, controlul fiscal efectuat a fost unul estimativ, prin metode și din surse indirecte, obligațiile fiscale stabilite în act, fiind estimate cu aproximație și nu calculate reale. Administratorul insolabilității, a solicitat organului fiscal anularea deciziei nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, și efectuarea unui control fiscal repetat. Însă, în pofida faptului că organul penal, a acordat accesul la actele contabile, în scopul examinării acestora, organul fiscal a refuzat efectuarea controlului fiscal repetat, cu examinarea actelor întreprinderii. Astfel, luând în considerare faptul că la momentul efectuării controlului fiscal, administratorul insolabilității nu deținea în posesie actele contabile ale întreprinderii supuse controlului, acesta era în imposibilitate fizică, de a le prezenta organului fiscal, spre verificare. Mai mult, în legătură cu pornirea cauzei penale, de către Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, a fost întocmit Actul controlului activității economico-financiare tematice din 03 februarie 2017. Conform hotărârii Adunării creditorilor din 24 decembrie 2016, a fost efectuată restabilirea evidenței contabile a SRL „Prihojanin-M”.

Reclamanta SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, a solicitat anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 148 din 29 decembrie 2016, obligarea efectuării unui control fiscal repetat în cadrul SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, inclusiv prin verificarea actelor contabile.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016 și decizia nr. 148 din 29 decembrie 2016.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate și s-a menținut hotărârea din 22 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societate cu Răspundere Limitată ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

La 21 iunie 2018, SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolabilitate, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei

instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, de admitere a cererii de chemare în judecată depuse de SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență.

În motivarea cererii de recurs, recurenta, SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, au apreciat arbitrar probele și au comis încălcări, care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

Astfel, recurenta, SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, a menționat că, instanțele ierarhic inferioare au respins acțiunea înaintată de recurentă, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Recurenta, SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, a invocat că, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a efectuat un control fiscal, în urma căruia a întocmit Actul de control nr. 5-678861 din 26 octombrie 2016, în baza căruia a emis decizia nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, în care a menționat pretenziile încălcări a legislației fiscale, comise de recurentă.

Recurenta a indicat că, a contestat decizia nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, în ordinea stabilită de art. 14 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ și art. 268 alin. (1) Cod fiscal, potrivit căruia termenul de depunere a contestației este de 30 zile, de la data primirii deciziei.

Recurenta a menționat că, în urma examinării contestației depuse împotriva deciziei nr. 1044/2/9 din 10 noiembrie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a emis decizia nr. 148 din 29 decembrie 2016.

Recurenta, SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, a invocat că, decizia nr. 148 din 29 decembrie 2016, a fost recepționată la data de 13 februarie 2017, prin intermediul poștei electronice a administratorului insolvenței, Oleg Muntean (alek.muntean@gmail.com), de la reprezentantul organului fiscal, Ruslana Olari (ruslana.olari@chisinau.fisc.md).

Astfel, recurenta a indicat că, cererea de chemare în judecată a fost depusă, în interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ și art. 268 alin. (1) Cod Fiscal, calculat din data recepționării răspunsului la cererea prealabilă.

Recurenta a menționat că, prin prevederile art. 17 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, legiuitorul permite justițiabilului să facă uz de dreptul de opțiune dintre două posibilități de calculare a termenului de prescripție, fie de la data expirării termenului pentru primirea răspunsului, fie de la data recepționării răspunsului solicitat.

Mai mult, recurenta, SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, a indicat că, prin decizia nr. 148 din 29 decembrie 2016, organul fiscal a respins, ca neîntemeiată, contestația depusă de recurentă, dar nu ca tardivă. Astfel, prin examinarea fondului, organul fiscal, în mod tacit a repus în termen recurenta și a examinat contestația, fapt ce denotă că acțiunea nu este tardivă.

La fel, recurenta a invocat că, organul fiscal a dispus încasarea la buget, a TVA în sumă de 4 599 192 lei și a penalităților aferente, în sumă de 1 835 579 lei și 1 379 758 lei, iar în total 7 774 529 lei. Ca temei de estimare a obligației fiscale privind TVA, au servit datele privind rulajul mijloacelor bănești din conturile bancare ale SRL „Prihojanin-M”, în proces de insolvență, care au fost impozitate, cu TVA, la cota standard de 20%. Recurenta a invocat că, toate

documentele contabile au fost ridicate de către organele de urmărire penală și nu au fost prezentate pentru verificare, la efectuarea controlului.

Recurenta, SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, a indicat că, organul fiscal nu a luat în calcul faptul că, recurenta a construit blocurile locative, cu destinație de locuință, iar conform art. 103 Codul fiscal, locuința se scutește de TVA. Astfel, organului fiscal i-au fost remise acte, ce atestă că, în toate cele trei blocuri locative construite de SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență sunt 146 apartamente și doar 57 spații comerciale, astfel locuințele reprezintă 72%, iar spațiile comerciale reprezintă 28 %, din totalitatea imobilelor construite. Respectiv, suma de 7 774 529 lei, dispusă spre încasare de către organul fiscal, urma a fi redusă, cu cel puțin 72 %.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 11 mai 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 5767-4 (f. d. 124), însă dovada recepționării acesteia de către recurentă, la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, la data de 21 iunie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 09 iulie 2018, în adresa intimatului Serviciului Fiscal de Stat, a fost expediată copia recursului declarat de SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Iar, la 19 iulie 2018, intimatul, Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la cererea de recurs depusă de SRL "Prihojanin-M", prin care a solicitat declararea recursului declarat de SRL "Prihojanin-M", ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL "Prihojanin-M", în proces de insolvență, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL ”Prihojanin-M”, în proces de insolvență.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Prihojanin-M”, în proces de insolvabilitate, împotriva deciziei din data de 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societate cu Răspundere Limitată ”Prihojanin-M”, în proces de insolvabilitate împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan